

MORAVSKÁ GALERIE

Výroční zpráva
Moravská galerie v Brně
2018

Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře
Josef Šíma: The Road to Le Grand Jeu
26/10/2018 – 24/2/2019

OBSAH:

ÚVOD	2
KONTAKTNÍ ÚDAJE A PERSONÁLNÍ ZASTOUPENÍ	4
Kontaktní údaje	4
Personální zastoupení	4
Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost MG	6
I. PREZENTACE A ZPROSTŘEDKOVÁNÍ	7
I.1.1 Zprostředkování sbírkových fondů	7
I.1.2 Výstavní dramaturgie	7
I.2 Mezinárodní bienále grafického designu 2018	10
I.3 Publikační činnost	12
I.4 Edukační aktivity a doprovodné programy	14
I.4.1 Školy a edukační aktivity	14
I.4.2 Veřejnost	15
I.4.2.1 Doprovodné programy	15
I.4.2.2 Dobrovolníci	17
I.4.2.3 Brněnská muzejní noc	18
I.4.2.4 Další aktivity pro veřejnost	18
I.5 Marketing a komunikace	19
I.6 Knihovna Moravské galerie v Brně	23
I.7 Archiv Moravské galerie v Brně	24
I.8 Národní metodické centrum (CENS)	25
I.9 Zahraniční spolupráce	25
II. PÉČE O SBÍRKY	26
II.1 Akviziční činnost	27
II.2 Digitalizace sbírek	30
II.3 Inventarizace	31
II.4 Restaurování	31
III. VĚDA A VÝZKUM	32
IV. PROVOZ A EKONOMIKA	33
IV.1 Rozpočet v roce 2018	33
IV.2 Provozní činnosti a správa budov	34
V. INVESTIČNÍ A STRATEGICKÉ PROJEKTY	37
VI. BEZPEČNOST OBJEKTŮ A OCHRANA SBÍREK	37

ÚVOD

Moravská galerie v Brně je muzeem, které v sobě spojuje hned několik poslání. Jedná se o sbírkotvornou instituci, jež spravuje umělecká díla datovaná od středověku po současnost, spadající do oblasti malířství, sochařství, užitého umění, designu, architektury, konceptuálního umění, nových médií. Galerie své sbírky prezentuje prostřednictvím stálých expozic, připravuje krátkodobé výstavy, zabývá se publikační činností, realizuje vzdělávací aktivity a doprovodné programy, nabízí návštěvnický vstřícný zázemí, provozuje knihovnu zaměřenou na literaturu o umění, zapůjčuje svá díla na výstavy v Česku i v zahraničí, spravuje hned pět objektů. Již z tohoto výčtu aktivit vyplývá, že předání zprávy o poslání muzea s takto širokým záběrem publiku není lehký úkol. V krocích, které veřejnosti prezentují, kdo jsme, odkud jdeme a kam směřujeme, jsme intenzivně pokračovali i v roce 2018.

V tomto roce se definitivně potvrdilo, že expozice starého a užitého umění v Místodržitelském paláci a Uměleckoprůmyslovém muzeu v posledních letech nevyhovují nejen výše zmíněnému záměru galerie, ale ani aktuálním výstavním trendům. Po uzavření expozice v Uměleckoprůmyslovém muzeu došlo v roce 2018 i k uzavření expozice v Místodržitelském paláci a byla zahájena příprava expozic nových, jež sbírky Moravské galerie představí nejen přehledněji, ale i atraktivněji. Důraz přitom bude kladen na zprostředkování významu a poslání uměleckých předmětů veřejnosti. Galerie prostřednictvím připravovaných expozic pokračuje v koncepci, která směřuje k rozdělení poslání jednotlivých budov a projektů, jež pro ně připravuje. I navzdory zavřeným expozicím si galerie udržela přízeň publika a vysoký počet návštěvníků.

V Uměleckoprůmyslovém muzeu, orientovaném na design, proběhly v roce 2018 výstavy *Paneland. Největší československý experiment*, dále pak *28. mezinárodní bienále grafického designu Brno* a přehlídka díla Jiřího Kuhnerta, českého designéra, který pracoval pro automobilku Porsche s názvem *Jiří Kuhnert – Sketch the Dream*. Grafické bienále se poprvé soustředilo do všech prostor Uměleckoprůmyslového muzea. Před jeho kurátory, kreativní skupinou OKOLO, stanul nelehký úkol, jak prostřednictvím výstav a symposia prezentovat médium, které díky internetu žije svým vlastním, od galerijního provozu vzdáleným způsobem života.

V Pražákově paláci, kde se galerie soustředí na současné umění a kde prezentuje sbírku Jiřího Valocha, se odehrály výstavy *1968:computer.art* a *Inez Tuschnerová*. Obě vycházely z regionálních témat s celosvětovým přesahem. V Atriu Pražákova paláce započala série výstav kurátorových Richardem Adamem, který zde představil dílo Ondřeje Kopala a Tomáše Hlaviny. V Muzeu Josefa Hoffmanna proběhla výstava *Josef Hoffmann – Koloman Moser*, v Jurkovičově vile se představili A1 architects s projektem s názvem *V kůži Dušana Jurkoviče*.

Třetí hlavní budovou Moravské galerie v centru Brna je Místodržitelský palác, kde byla prezentována výstava malíře Josefa Šímy, na kterou se podařilo získat zápůjčky z významných francouzských sbírek. Prostřednictvím této přehlídky si Moravská galerie připomněla stoleté jubileum založení Československé republiky; k dějinnému milníku 1968 se

vracela výstava *1968:computer.art* a k událostem, jež z politického vývoje po tomto roce vplynuly, se vztahovala výstava *Paneland*. Do oslav spojených s osmičkovými výročími se Moravská galerie zapojila i prostřednictvím festivalu *RE:PUBLIKA*, konaném na brněnském výstavišti, pro který připravila výstavu *Avant Garde*. Hlavní dílo výstavy, sochu Tomáše Garigue Masaryka od Maxima Velčovského, se podařilo získat do galerijních sbírek.

Ke všem hlavním výstavám byly vydány katalogy a připraven doprovodný program pro nejrozličnější věkové kategorie a edukační programy pro školy. Zázemí pro návštěvníky v podobě galerijních obchodů, kaváren a dalšího servisu se v roce 2018 stalo již neodmyslitelnou součástí muzea.

Kromě toho v případě nejvýznamnějšího obrazu ze sbírek starého umění – *Hlavy Medusy* – proběhl technologický výzkum vedený odborníky z univerzity v Antverpách, který potvrdil její atribuci Petru Paulu Rubenovi, ale též, že se jedná o nejpůvodnější známou verzi obrazu. Po prezentaci ve Vídni poputuje plátno v následujících letech do dalších světových metropolí.

A co čeká Moravskou galerii? Před tou se otevírají výzvy spojené s novými expozicemi, získáním prostředků na akviziční činnost a budováním návštěvnického zázemí v depozitáři v Řečkovících a v Muzeu Josefa Hoffmanna.

KONTAKTNÍ ÚDAJE A PERSONÁLNÍ ZASTOUPENÍ

Kontaktní údaje

Adresa: Moravská galerie v Brně, Husova 18, 662 26 Brno

Telefon: +420 532 169 111

E-mail: info@moravska-galerie.cz

www.moravska-galerie.cz

Personální zastoupení

V roce 2018 měla MG celkem 153 stálých zaměstnanců (137 přepočtených pracovních úvazků).

Organizační struktura MG s uvedením vedoucích pracovníků a kurátorů sbírek:

Ředitel MG	Mgr. Jan Press
Tajemník MG	do obsazení pozice Mgr. Jan Press, v zastoupení Mgr. Pavla Obrovská
<i>Pracoviště přímo řízená ředitelem MG</i>	
Archiv MG	Mgr. Svatava Hájková
Investiční technik	Ing. Milan Kříž (do 31. 1. 2018) Jan Sánka (od 1. 2. 2018)
Pracovník interního auditu	Ing. Denisa Makki
Oddělení ostrahy a bezpečnosti sbírek CENS, Rodný dům Josefa Hoffmanna, Jurkovičova vila	Mgr. Michal Kučera, Ph.D. Mgr. Rostislav Koryčánek
<i>Náměstek Odboru ředitele</i>	do obsazení pozice Mgr. Jan Press, v zastoupení Mgr. Pavla Obrovská
Sekretariát ředitele MG	do obsazení pozice tajemníka Mgr. Jan Press, v zastoupení Mgr. Pavla Obrovská
Knihovna	PhDr. Judita Matějová
Sbírka bibliofilů a knižní vazby	PhDr. Judita Matějová
Sbírka starých tisků	PhDr. Judita Matějová

<i>Náměstkyně pro vnější komunikaci</i>	Mgr. Silvie Šeborová
Lektorské oddělení	Mgr. Silvie Šeborová
Oddělení marketingu a komunikace	Andrea Vojtěchovská
<i>Náměstek pro odbornou činnost</i>	Mgr. Ondřej Chrobák
<i>Odbor správy sbírek</i>	Mgr. Pavla Obrovská
Registr sbírek	Mgr. Pavla Obrovská
Restaurátorské oddělení	ak. mal. Igor Fogaš (do 31. 1. 2018) MgA. Terezie Veselá (od 1. 2. 2018)
Management sbírek	Mgr. Miroslav Divina
<i>Odbor volného umění</i>	Mgr. Ondřej Chrobák
Sbírka moderního a současného malířství a sochařství, Sbírka uměleckých děl pro nevidomé a slabozraké	Mgr. Ondřej Chrobák
Sbírka malířství a sochařství starého umění a 19. století	Mgr. Petr Tomášek, Ph.D.
Sbírka kresby a grafiky starého umění a 19. století	Mgr. Ing. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.
Sbírka kresby a grafiky moderního a současného umění	Mgr. Petr Ingerle
<i>Odbor UMPRUM</i>	Mgr. Ondřej Chrobák
Sbírka textilu a módy	Mgr. Andrea Březinová
Sbírka nábytku, keramiky, porcelánu a hraček	neobsazeno
Sbírka kovů, skla, sbírky starověku a mimoevropských kultur	PhDr. Alena Krkošková
Sbírka fotografie a nových médií	Mgr. Jiří Pátek
Sbírka grafického designu	PhDr. Marta Sylvestrová
Emeritní kurátor	PhDr. Antonín Dufek, Ph.D.
<i>Náměstkyně pro ekonomiku a provoz</i>	Ing. Marie Kočařová
Oddělení produkce výstav a publikací	PhDr. Miroslava Pluháčková
Oddělení stavby výstav	Petr Kolaja
Provozně-technické oddělení	Ing. Zbyněk Kroča
Ekonomické oddělení	Ing. Marie Kočařová

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost MG

Poradní orgán ředitele MG, sestavený z teoretiků výtvarného umění, jehož úkolem je vyjadřovat se ke strategii sbírkotvorné činnosti galerie a jejím změnám, k nabývání děl do sbírky MG a k dalším otázkám týkajícím se správy a uchování sbírky MG. Poradní sbor se skládá ze dvou sekcí:

Volné umění a fotografie

Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D. (Seminář dějin umění Masarykovy univerzity v Brně)
PhDr. Mahulena Nešlehová (Ústav dějin umění Akademie věd ČR)
PhDr. Hana Rousová (historička umění)
PhDr. Olga Kotková (Národní galerie v Praze)
Mgr. Tomáš Pospěch (Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta)
Mgr. ak. arch. Edith Jeřábková (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze)
Mgr. Katarína Chmelinová, PhD. (Slovenská národná galéria)
Mgr. Martin Mazanec, Ph.D. (FaVU VUT v Brně)
PhDr. Terezie Petišková (Dům umění města Brna)

Užité umění a grafický design

Mgr. art. Maroš Schmidt (Slovenské muzeum dizajnu)
Mgr. Jiří Hulák (Národní technické muzeum)
Mgr. Martina Lehmannová (Památník Lidice)
Jiří Macek (Profil Media s.r.o.)
PhDr. Lucie Vlčková, Ph.D. (Uměleckoprůmyslové museum v Praze)
doc. Mgr. Lada Hubatová-Vacková, Ph.D. (Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze)
Daniela Kramerová (historička umění)
Mgr. Vendula Hnídková, Ph.D. (Ústav dějin umění Akademie věd ČR)
Adam Štěch (OKOLO/Pedal project)

I. PREZENTACE A ZPROSTŘEDKOVÁNÍ

Po programové stránce je pole zprostředkování rozprostřeno především mezi kurátory, management sbírek, lektory a marketing. Provázanost činností vyjmenovaných složek tvoří předpoklad úspěchu nastavené koncepce prezentace a zprostředkování sbírkových fondů Moravské galerie v Brně. Tato koncepce je primárně založena na třístupňovém formátu zprostředkování (výstavy a dlouhodobé expozice, studijní depozitáře a sbírky online), který ve svém součtu komplexně pokrývají sbírkový fond instituce.

I.1.1 Zprostředkování sbírkových fondů

Hlavní události roku 2018 v provozu dlouhodobých expozic úzce souvisejí především s dlouhodobými projekty IROP a INTERREG, kterými jsou dotčeny expozice v prostorách Uměleckoprůmyslového muzea a Místodržitelského paláce. V průběhu celého roku probíhaly práce na deinstalaci exponátů užitého umění a výstavního fundusu v prostorách Uměleckoprůmyslového muzea, k nimž se přidalo velmi náročné vyklízení, balení a transport dvojice depozitářů (sklo, keramika). Od 1. července byla pro veřejnost uzavřena expozice starého umění v Místodržitelském paláci, přičemž okamžitě následovaly práce na její deinstalaci, a to opět včetně výstavního fundusu. Od podzimu 2018 zde začaly první stavebně-technické úpravy a přípravy výstavních sálů podle struktury nově koncipované dlouhodobé expozice. Při průběžné aktualizaci harmonogramů obou projektů byly upraveny termíny zpřístupnění obou expozic, a to říjen 2019 pro expozici v Místodržitelském paláci (I. etapa) a podzim 2020 pro Uměleckoprůmyslové muzeum. Jelikož MG nezískala finance z projektu IROP, byla realizace expozice v Místodržitelském paláci rozdělena na dvě etapy. Zmíněná první etapa je realizována z prostředků projektu INTERREG a pro následnou fázi bude předložen investiční záměr zřizovateli Moravské galerie. Po stránce odborné a koncepční pokračovaly práce na obou projektech podle harmonogramu a byl rozvíjen a prohlubován jejich koncept. Dlouhodobá expozice moderního a nového umění *ART IS HERE* v Pražákově paláci (PP) byla dílčím způsobem průběžně obměňována a doplněna několika intervencemi.

I.1.2 Výstavní dramaturgie

Jako každoročně Moravská galerie i v roce 2018 realizovala plánovaný výstavní program ve svých pěti výstavních budovách zpřístupněných veřejnosti. Nejvýznamnějším mezinárodním výstavním projektem roku 2018 bylo *28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018*, které bylo tentokrát realizováno pod vedením kurátorského týmu OKOLO a soustředilo se pouze do jedné budovy, a to Uměleckoprůmyslového muzea. Kromě hlavních výstav uspořádala MG i v roce 2018 několik středních a menších výstav v dalších prostorách.

V rámci festivalu RE:PUBLIKA spolupracovala Moravská galerie na výstavě *Avant Garde*, která byla veřejnosti zpřístupněna v pavilónu G1 na brněnském výstavišti.

Výstavy v roce 2018:

VÝSTAVA	BUDOVA/ DATUM	NÁVŠTĚV.	WEB
<i>Paneland: Největší československý experiment</i>	UMPRUM/ 24. 11. 2017 – 25. 3. 2018	Za rok 2018 20 452 Celkem 26 979	webový odkaz
<i>28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018</i>	UMPRUM/ 11. 5. 2018 – 26. 8. 2018	Za rok 2018 12 120 Celkem 12 120	webový odkaz
<i>Jiří Kuhnert – Sketch the Dream</i>	UMPRUM/ 2. 11. 2018 – 27. 1. 2019	Za rok 2018 2 012 Celkem 2 936	webový odkaz
<i>Cena Jindřicha Chalupického: Finále 2017</i>	Pražákův palác/ 22. 9. 2017 – 21. 1. 2018	Za rok 2018 596 Celkem 4 487	webový odkaz
<i>1968:computer.art</i>	Pražákův palác/ 20. 4. 2018 – 5. 8. 2018	Za rok 2018 5 073 Celkem 5 073	webový odkaz
<i>Inez Tuschnerová</i>	Pražákův palác/ 14. 9. 2018 – 24. 2. 2018	Za rok 2018 5 083 Celkem 7 245	webový odkaz
<i>Vesmír je černý</i>	Místodržitelský palác/ 3. 11. 2017 – 28. 1. 2018	Za rok 2018 416 Celkem 994	webový odkaz
<i>Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře</i>	Místodržitelský palác/ 26. 10. 2018 – 24. 2. 2019	Za rok 2018 7 980 Celkem 15 560	webový odkaz
<i>Clemens von Wedemeyer – Nebeská havěť</i>	Pražákův palác/ 22. 9. 2017 – 21. 1. 2018	Za rok 2018 279 Celkem 2 503	webový odkaz
<i>Ondřej Kopal: No Drama</i>	Pražákův palác/Atrium 20. 4. 2018 – 5.	Za rok 2018 3 388	webový odkaz

	8. 2018		
<i>Tomáš Hlavina: Jedno a mnohé</i>	Pražákův palác/Atrium 14. 9. 2018 – 24. 3. 2019	Za rok 2018 1 048 Celkem 4 379	webový odkaz
<i>Tomáš Džadoň: Džadoňova vila</i>	Jurkovičova vila/ 28. 4. 2017 – 31. 3. 2018	Za rok 2018 1 368 Celkem 8 880	webový odkaz
<i>Josef Hoffmann – Otto Wagner: O užitku a působení architektury</i>	Rodný dům Josefa Hoffmanna Brtnice/ 23. 5. 2017 – 6. 5. 2018	Za rok 2018 274 Celkem 1 304	webový odkaz
<i>Josef Hoffmann – Koloman Moser</i>	Rodný dům Josefa Hoffmanna Brtnice/ 29. 5. 2018 – 11. 11. 2018	Za rok 2018 1 465	webový odkaz
<i>Martin Rajniš: Sloní břich</i>	UMPRUM/ Nádvoří	Nesledováno	
<i>Cena prof. Jindřicha Halabaly 2018</i>	Místodržitelství palác, sál č. 6/ 9. 11. 2018 – 25. 11. 2018	Za rok 2018 1 902	webový odkaz
<i>Nejkrásnější česká kniha roku 2017</i>	Pražákův palác/ 15. 11. 2018 – 31. 1. 2019	Za rok 2018 385	webový odkaz
<i>Automat na výstavu</i>	UMPRUM/ Camera 24. 11. 2017 – 25. 3. 2018	Za rok 2018 12 811 Celkem 17 062	webový odkaz
<i>Avant Garde – Futuristická výstava designu</i>	Výstaviště Brno, pavilon G1/ 26. 5. 2018 – 17. 6. 2018	Za rok 2018 30 520 (není započítáno do celkové návštěvnosti)	webový odkaz

I.2 Mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018

V termínu 10. 5. – 26. 8. 2018 se ve výstavních prostorách Uměleckoprůmyslového muzea Moravské galerie uskutečnilo 28. *mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018*, jehož kurátory se stali na základě výběrového řízení členové kreativního týmu OKOLO: Adam Štěch, Jan Kloss a Matěj Činčera. Mezinárodní soutěžní přehlídka (177 autorů z 26 zemí) a doprovodné výstavy tak byly návštěvníkům nabídnuty uceleně pod jednou střechou, což výstavní publikum uvítalo, celková návštěvnost všech akcí činila 12 120 návštěvníků. Zvýšený zájem odborníků z oboru grafického designu zaznamenalo opět mezinárodní přednáškové sympozium, uspořádané ve dnech 11.–13. 5. 2018 v Univerzitním kině Scala. Účastníků sympozia se ve Scale sešlo 451. Jejich reakce na kvalitu přednášek byly pozitivní, kladně hodnotili zejména zaměření přednášejících na jejich vlastní designérskou praxi, reflektující uplatnění grafického designu také v jiných uměleckých oborech, například v architektuře, fotografii a produktovém designu.

Největší zájem návštěvníckého publika poutala mezinárodní soutěžní přehlídka, na níž jsou tradičně prezentovány aktuální trendy grafického designu. Oproti předešlým bienálovým ročníkům bylo obohaceno soutěže přiblížení těchto aktuálních trendů publiku formou esejů, doprovázejících oceněné práce, sepsaných členy mezinárodní poroty po skončení procesu výběru exponátů pro soutěžní přehlídku a rozdělení cen. Výběr a rozdělení cen se uskutečnily již v lednu 2018, avšak výsledky byly vyhlášeny teprve na slavnostní bienálové vernisáži ve čtvrtek 10. 5. 2018.

Výstavy osobností českého grafického designu se tentokrát konaly dvě: *Studio Najbrt*, jehož retrospektivu ve výstavních sálech v druhém patře UMPRUM připravil kurátor Michal Nanoru, a *František Štorm – Typograf*, jehož dvě tváře tvorby představil v Respiriu UMPRUM jeho grafický a hudební kolega Vladimír 518. Výstavní sál Camera hostil výstavu motion designu, připravenou studiem Oficina pod názvem *Čas a pohyb*. Výstava *Porto: Grafická scéna jednoho města*, která proběhla ve druhém patře UMPRUM a jejíž zahájení se konalo za účasti J. E. Manuely Franco, velvyslankyně Portugalska v ČR, byla koncipována jako letošní výzkumný studijní záznam skupiny OKOLO o aktuálním dění v oblasti současného umění, architektury a grafického designu a o umělecké komunitě v portugalském Portu. V ústředních sálech ve druhém patře UMPRUM představili na výstavě *Out of the Box* po vyzvání Adama Štěcha grafičtí a produktoví designéři, nakladatelé a teoretici umění svůj náhled na současný design. Spektrum doprovodných výstav uzavřela přehlídka designu současných časopisů, nazvaná *Věk nezávislosti: Nová generace tištěných časopisů* a připravená britským teoretikem Stevem Watsonem. Česko-anglický katalog 28. Bienále Brno 2018 soustřeďuje veškeré informace o mezinárodní přehlídce a o všech doprovodných výstavách, jež jsou dále stručně zveřejněny na webu www.bienalebrno.org. Atmosféru mezinárodní výstavy a přednáškového sympozia zaznamenaly sociální sítě FB, Twitter a youtube. Ohlasy a recenze výstavy vycházejí v PR sborníku, který obsahuje soubor ohlasů, jež se do konce roku 2018 objevily v odborných tištěných i internetových médiích.

NÁVŠTĚVNOST EXPOZIC A VÝSTAV MG

Počet návštěvníků MG v roce 2018	131 292
Stálé expozice	13 595
Pražákův palác	10 629
Uměleckoprůmyslové muzeum (uzavřeno od 6/2017)	0
Místodržitelství palác (uzavřeno od 6/2018)	2 966
Josef Hoffmann. Inspirace	1 061
Dušan Jurkovič. Architekt a jeho dům	6 088
Krátkodobé výstavy	56 945
Doprovodné a edukační programy	50 933
Knihovna MG	2 670
Brněnská muzejní noc 2018 v MG	7 630
Firemní prohlídky	650
AVANT GARDE*	30 520
Stálá expozice v Regionálním muzeu v Mikulově*	30 981

Návštěvnicky nejúspěšnější výstavy

<i>Paneland. Největší československý experiment</i>	26 979 (v roce 2018 20 452)
<i>28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018</i>	12 120
<i>Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře</i>	15 560 (v roce 2018 7 980)

* návštěvnost není započítána do celkového počtu návštěvníků Moravské galerie v roce 2018

I.3 Publikační činnost

MG vydala všechny plánované katalogy a doprovodné publikace k výstavám, které v roce 2018 uspořádala. Informace o činnosti a nabídce MG byly publikovány v *Pololetním programu Moravské galerie v Brně* (Magazín Moravské galerie v Brně vydávaný 2× ročně) a v brožůře s doprovodným programem, které jsou určeny především pravidelným návštěvníkům galerie a využívány jako marketingový nástroj.

Dále vydává MG *Bulletin Moravské galerie v Brně*. Jde o recenzovaný neimpaktovaný časopis s dlouholetou tradicí, v němž jsou publikovány odborné studie zaměřené na problematiku výstavní praxe, metodologické problémy oboru dějin umění a jiných humanitních věd, případně na problematiku institucionálního ukotvení muzejních a galerijních organizací. V roce 2018 vyšel *Bulletin Moravské galerie v Brně* č. 77, tematicky orientovaný na lokální centra evropské avantgardy ve dvacátých a třicátých letech 20. století, a *Bulletin Moravské galerie v Brně* č. 78, který se věnuje problematice fotografického negativu. Odbornými editory jsou Petr Ingerle (č. 77) a Jiří Pátek (č. 78).

Členy redakční rady *Bulletinu MG v Brně* v roce 2018 byli:

Mgr. Karel Císař, Ph.D., VŠUP Praha

Mgr. Petra Hanáková, Ph.D., VŠVU Bratislava, SNG Bratislava

doc. Mgr. Lada Hubatová-Vacková, Ph.D., VŠUP Praha

Mgr. Ondřej Jakubec, Ph.D., FF MU

Mgr. Rostislav Koryčánek, MG

Mgr. Alexandra Kusá, Ph.D., SNG

Marek Pokorný, Plato Ostrava

PhDr. Tomáš Winter, Ph.D., Ústav dějin umění AV ČR

Mgr. Jan Zálešák, Ph.D., FaVU VUT v Brně

Publikace, doprovodné tiskoviny výstav a periodika v roce 2018:

Rok vydání	publikace	autor
2018	<i>28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018</i> (ISBN 978-80-7027-316-6)	kolektiv autorů
2018	<i>Ondřej Kopal: No Drama</i> (ISBN 978-80-7027-318-0)	Richard Adam
2018	<i>1968:computer.art</i> (ISBN 978-80-7027-319-7)	Ondřej Chrobák, Pavel Kappel
2018	<i>Studio Najbrt. Pracovní sešity</i> (ISBN 978-80-7027-320-3)	Michal Nanoru, Studio Najbrt
2018	<i>Tomáš Hlavina: Jedno a mnohé</i> (ISBN 978-80-7027-321-0)	Richard Adam
2018	<i>Inez Tuschnerová</i> (ISBN 978-80-7027-322-7)	Andrea Březinová, Jiří Zahradka
2018	<i>Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře</i> (ISBN 978-80-7027-323-4)	Petr Ingerle, Anna Pravdová
2018	<i>Jiří Kuhnert – Sketch the Dream</i> (ISBN 978-80-7027-325-8)	Rostislav Koryčánek
2018	<i>Jak se dělá galerie – druhé rozšířené vydání</i> (ISBN 978-80-7027-326-5)	Ondřej Chrobák, Rostislav Koryčánek, Martin Vaněk
2018	<i>Bulletin Moravské galerie č. 77 a 78</i> (ISSN 0231-5793)	č. 77 – Petr Ingerle, č. 78 – Jiří Pátek
2018	<i>Avant Garde – Velká hra na budoucnost</i>	kolektiv autorů

I.4 Edukační aktivity a doprovodné programy

Lektorské oddělení MG nabízí dlouhodobě a cíleně řadu programů určených různým skupinám od školních kolektivů přes individuální návštěvníky všech věkových kategorií až po širokou veřejnost. V roce 2018 jsme pokračovali v zavedených projektech, posílili ty úspěšné jako například dětské vernisáže a reagovali na poptávku a zájem veřejnosti. Zároveň bylo snahou oddělení udržet vysokou kvalitu edukačních programů a sledovat aktuální trendy v muzejní pedagogice. V tomto ohledu bylo samozřejmostí získání finanční podpory z dotačních programů: z grantového systému Magistrátu města Brna byly podpořeny programy Moravská galerie dětem, Artcampy a Piknik v galerii, z dotací Jihomoravského kraje programy pro děti a doprovodné programy k Brněnské muzejní noci, z Radnice Brno-střed program Výživa pro rodiče dětí ve věku 0–3 roky. Obor náměstka primátora pro Smart City podpořil doprovodné programy k bienále grafického designu.

U doprovodných programů pro veřejnost jsme posílili základny návštěvníků MG rozmanitých věkových a zájmových skupin, kromě toho jsme začali nově realizovat programy pro teenagery. Upevňování provázanosti práce Lektorského oddělení s Oddělením marketingu a komunikace, které zajišťuje propagaci jednotlivých programů, se projevilo například při propagaci doprovodných programů či při spolupráci na vernisážích a dalších významných akcích.

I.4.1 Školy a edukační aktivity

Cílem Moravské galerie je udržení kvality edukačních programů, sledování aktuálních trendů v muzejní pedagogice a hledání nových možných formátů. Lektorské oddělení MG se zaměřuje na spolupráci s externími lektory, aktivně se snaží rozšiřovat jejich okruh a zároveň zajistit jejich odbornou kvalifikaci pod vedením interních galerijních pedagogů. V roce 2018 proběhl workshop pro nové externí lektory, na jehož základě navazujeme konkrétní spolupráci s novými lektorkami, které realizují programy na výstavách a v expozicích pro školní skupiny.

Lektorské oddělení nadále prohlubovalo spolupráci se školami nejen z Brna, ale i z celého Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina, pokračovalo v zavedených programech, jejichž nabídka byla přizpůsobena aktuální poptávce. Mezi dlouhodobě oblíbené programy, v jejichž realizaci jsme pokračovali, patří např. programy *Jak se dělá galerie* a *Chyťte zloděje* v Pražákově paláci a *Jurkovičova vila v zajetí zlých duchů* v Jurkovičově vile – určené pro základní školy – nebo programy zaměřené na výklad moderního a současného umění určené pro školy střední. Tyto programy jsme doplnili o programy nové. Vzhledem k přípravě expozic v Uměleckoprůmyslovém muzeu a Místodržitelském paláci jsme se soustředili na Pražákův palác a Jurkovičovu vilu, kde vznikl například vánoční program *Perníková chaloupka* pro mladší děti. Pro starší žáky a studenty jsme v Pražákově paláci v roce 2018 připravili výukové programy v angličtině, tříhodinový program *Od impresionismu k abstrakci* s větším důrazem na tvořivou stránku či program k Artotéce. Samozřejmostí byly programy ke krátkodobým výstavám *Paneland. Největší československý experiment*, *28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018*, *1968:computer.art*, *Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře*, *Inez Tuschnerová a Jiří Kuhnert – Sketch the Dream*.

Edukační programy byly komponovány na základě analýzy minulých let tak, aby odpovídaly potřebám škol a splňovaly cíle RVP a ŠVP. Distribuce a propagace edukačních programů byla zajištěna formou tištěné brožury, propagace na webových stránkách MG a zasíláním newsletterů s nabídkou edukačních programů k aktuálním výstavním projektům. Od školního roku 2015/2016 sledujeme a archivujeme přesnou návštěvnost školních skupin včetně konkrétních škol, měsíců a programů, které navštěvují. Díky tomu víme, že počet školních skupin vzrostl od sledovaného roku po školní rok 2017/2018 z 292 na 465.

MG byla i v roce 2018 spoluorganizátorkou soutěže pro studenty středních výtvarných a odborných škol a gymnázií ve věku 14 až 19 let *Máš umělecké střevo?*; v Místodržitelství paláci se odehrálo semifinále soutěže a v expozici starého umění byla dočasně instalována díla laureátů ze všech zapojených zemí (Česko, Slovensko, Maďarsko).

I.4.2 Veřejnost

K prezentaci MG směrem k nejširší veřejnosti přispěly doprovodné programy konané ve všech budovách Moravské galerie. Jednalo se o programy úzce spojené s galerijní činností (komentované prohlídky výstav, přednášky, diskuze, výtvarné workshopy), ale také filmová a divadelní představení, koncerty a další programy nových formátů. Připravili jsme programy ke všem zásadním výstavám, tedy *Paneland. Největší československý experiment, 28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018, 1968:computer.art, Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře, Inez Tuschnerová a Jiří Kuhnert – Sketch the Dream.*

I.4.2.1 Doprovodné programy

Kromě programů připravovaných přímo Lektorským oddělením jsou pro širokou veřejnost určeny také doprovodné programy, které jsou realizovány ve spolupráci s Masarykovou univerzitou a Vysokým učení technickým v Brně. Na přípravě a realizaci pořadů pro mladé publikum jsme dále pokračovali ve spolupráci s variabilním kulturním prostorem PRAHA/Fórum pro architekturu a média. K zavedeným cyklům patří *Prostor PRO* (diskuze a přednášky o současném umění, architektuře, designu a knižních publikacích), *VOX IMAGINIS* (program spojující výtvarné umění, hudbu a literaturu), či *Videogram*. Stěžejním projektem bylo Bienále Brno 2018 s řadou programů od komentovaných prohlídek přes workshopy až po prázdninové kurzy. K tomuto bienále jsme ve spolupráci s Veronikou R. Novákovou navíc připravili retail stezku po vybraných kavárnách, restauracích a podnicích, které jsou dobrým příkladem použití designu a grafického designu; na ni navazovala série procházek po Brně a setkání s designéry. V rámci doprovodného programu k výstavě Aleše Najbrta, která byla součástí bienále, proběhl například koncert Finského baroku nebo vystoupení skupiny Thomas & Ruhlner. Přesahy k dalším formám umění nacházíme i v uvedení divadelní hry *Obraz* v prostorách Pražákova paláce či v pokračování v realizaci hry *Jurkovičova vila ve stroji času* v Jurkovičově vile. Spolupracovali jsme s festivalem krátkých filmů B16, který letos probíhal v prostorách Moravské galerie a do nějž jsme se zapojili vlastním programem, v rámci něhož se v Brně například odvysílala premiéra

filmu Adély Babanové *Neptun*. Ohniskem byla cílená práce s dospělým publikem prostřednictvím celoročních kurzů zaměřených na dějiny umění. K základnímu kurzu dějin umění, který po loňské úspěšné premiéře v roce 2018 opakujeme, se přidal kurz dějin umění 20. století se zaměřením na sbírky Moravské galerie. Porozumění uměleckým dílům ze stálých expozic Moravské galerie lze hledat i prostřednictvím vlastní tvorby v rámci výtvarných kurzů *Tužkou, štětcem mezi mistry*.

Děti a rodiče s dětmi

Dětem byly v roce 2018 určeny tyto typy programů: *Dětské vernisáže, Sobotní ateliéry, Rodinná odpoledne a Barevná dopoledne, Výživa!* (pro rodiče dětí 0–3 roky) a nově i *Teenlab* určený pro teenagery. Pro dětské publikum jsme realizovali řadu příměstských táborů zaměřených na výtvarné umění, konkrétně se jednalo o tábory inspirované primárně výstavami připravenými v rámci Bienále Brno 2018 a tábor ve spolupráci s Filharmonií Brno. Nově jsme navázali spolupráci s Otevřenou zahradou a kinem Scala, poprvé se odehrál podzimní příměstský tábor v Rodném domě Josefa Hoffmanna v Brtnici se zaměřením na design a restaurování nábytku. Dětské vernisáže, nabízející dětem a jejich rodičům možnost seznámit se s novou výstavou aktivně a zážitkovou formou, byly v roce 2018 připraveny k výstavám *28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018, 1968:computer.art, Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře, Inez Tuschnerová a Jiří Kuhnert – Sketch the Dream*. V případě výstavy *1968:computer.art* proběhla proměna herny v Pražákově paláci, nová herna lépe reflektuje téma abstraktního umění a umožňuje dílčí zásahy v případě jednorázových výstav, což jsme otestovali na výstavě Inez Tuschnerové. K výstavě Josefa Šímy vznikla v roce 2018 publikace pro teenagery, její vydání je naplánováno na leden 2019.

Senioři

Prostor pro rozvoj aktivit je i u návštěvníků z řad seniorů, kteří jsou organizováni v *Univerzitách třetího věku, Kulturní akademii třetího věku* a různých klubech seniorů. K zavedeným programům pro publikum středního a staršího věku patří cyklus workshopů *Creativ 60+*.

Návštěvníci s handicapem

V rámci činnosti pro návštěvníky s handicapem návštěvníky, kterým jsou nabízeny cykly speciálních prohlídek a dílen *Mezi námi*, jsme připravili týdenní workshop. Spolupracovali jsme také s festivalem *Tmavomodrý svět*, který je určen návštěvníkům se zrakovým handicapem. Moravská galerie taktéž provozuje sbírku uměleckých děl pro nevidomé a slabozraké, kterou po domluvě zpřístupňuje zájemcům z řad veřejnosti v rámci speciálního programu.

Přehled doprovodných a edukačních programů za rok 2018

Typ akce	Počet akcí	Počet návštěvníků
Doprovodné programy		
Vernisáže	12	4 214
Dětské vernisáže	5	461
Komentované prohlídky	43	10 309
Přednášky a prezentace	75	6 098
Konference, kolokvia a sympozia	6	629
Filmové projekce	53	4 288
Divadelní představení	19	680
Koncerty	8	470
Zájezdy a exkurze	5	155
Brněnská muzejní noc 2018	1	7 630
Eventy	11	783
Programy pro děti a rodiny s dětmi	107	5 883
Workshopy pro dospělé	35	596
Programy pro seniory	15	397
Programy pro handicapované	5	178
Doprovodné programy celkem	400	42 771
Edukační programy		
Edukační programy pro MŠ	95	1 328
Edukační programy pro 1. stupeň ZŠ	129	2 277
Edukační programy pro 2. stupeň ZŠ	125	2 477
Edukační programy pro SŠ	117	1 893
Edukační programy pro VŠ	14	187
Edukační programy celkem	480	8 162
Doprovodné a edukační programy celkem za rok 2018	880	50 933

Doprovodné a edukační programy navštívilo v roce 2018 celkem 50 933 osob.

I.4.2.2 Dobrovolníci

V roce 2018 jsme se snažili stejně jako v předchozích letech udržet motivaci stávajících dobrovolníků a zároveň novým zájemcům nabízet atraktivní možnost trávení volného času a získávání zkušeností. K tomu přispěly realizované výstavní projekty jako *28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018* a výstava *Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře*, které byly atraktivní pro širokou veřejnost. Kromě zapojení dobrovolníků na Oddělení marketingu a komunikace či na Lektorském oddělení v rámci pořádaných akcí navázal dobrovolnický program také intenzivní spolupráci s Oddělením managementu sbírek, kde zkušení dobrovolníci pomáhali například se zpracováváním nových akvizic a digitalizací sbírek. V průběhu roku 2018 se do dobrovolnického programu Moravské galerie v Brně zapojilo 34 dobrovolníků a 35 stážistů a praktikantů.

I.4.2.3 Brněnská muzejní noc

Muzejní noc je každoročním květnovým fenoménem nejen brněnského kulturního života. V roce 2018 se v Brně konal již 14. ročník a stejně jako v předchozích letech byla Moravská galerie garantem celobrněnské akce, což znamenalo zajištění grantové podpory a financování společné propagace, koordinaci programu v participujících institucích, spolupráci dopravního podniku, záštity, propagační a komunikační kampaň, mediální partnery a program ve vlastních budovách MG. Ve všech budovách Moravské galerie proběhly komentované prohlídky, workshopy a další aktivity určené širokému spektru návštěvníků. Kromě muzejní noci se Moravská galerie účastnila dalších festivalů jako např. Hradozámecká noc, Dny evropského kulturního dědictví, Dny architektury nebo festivalu Janáček Brno.

Návštěvnost objektů Moravské galerie v rámci Brněnské muzejní noci 2018 byla 7 630 vstupů.

I.4.2.4 Další aktivity pro veřejnost

Přátelé Moravské galerie

Lektorské oddělení významně spolupracuje se spolkem Přátelé Moravské galerie. V roce 2018 jsme realizovali zájezd do Rodného domu Josefa Hoffmanna v Brtnici a do rakouského Melku. V případě Ceny Michala Ranného došlo ke změně v organizaci ceny: hlavním organizátorem se stal spolek Přátel Moravské galerie, Moravská galerie mu poskytuje podporu v oblasti propagace a prostor určených k ceremonii. V roce 2018 jsme se také dohodli, že novou podobu bude mít i ocenění; místo výstavy a katalogu se bude jednat o tiskovinu produkovanou Přáteli Moravské galerie a laudatio.

Školy, kulturní a další instituce

Záměrem Moravské galerie je rozvíjení spolupráce s edukačními pracovišti v galerijních institucích a na vysokých školách u nás i v zahraničí s cílem zkvalitňování programů. Studenti měli i v roce 2018 možnost vykonávat v galerii povinné praxe. Ve spolupráci s Katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty MU připravilo Lektorské oddělení Moravské galerie další ročník *Týdne výtvarné kultury*.

Propagace

Při propagaci kulturních programů a akcí Lektorské oddělení intenzivně spolupracuje s Oddělením marketingu a komunikace. Podílí se na přípravě tiskovin: brožury s doprovodným programem, pololetního magazínu Moravské galerie a na plnění programového obsahu webových stránek galerie. Na internetu byly i nadále doprovodné programy propagovány prostřednictvím webu i sociálních sítí, především pak FB stránky Moravská galerie dětem a Moravská galerie, Instagramu, kanálu youtube a webových stránek určených k propagaci kulturních akcí.

I.5 Marketing a komunikace

V roce 2018 Oddělení marketingu a komunikace pokračovalo v marketingových kampaních k jednotlivým výstavám (*Paneland. Největší československý experiment, 28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018, Jiří Kuhnert – Sketch the dream, 1968:computer art, Inez Tuschnerová, Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře*), ale i k doprovodným a edukačním programům a dalším aktivitám Moravské galerie, a to s důrazem na cílové skupiny těchto aktivit a na správné načasování jednotlivých kampaní. Klíčovým projektem roku 2018 bylo *28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018*, kde se nám podařilo navázat spolupráci s Magistrátem města Brna. Na základě této spolupráce vznikl mimo jiné doprovodný program v podobě „*Retail stezek*“ – procházek po Brně s V. R. Novákovou se zaměřením na vizuální smog.

Dále jsme byli hlavními organizátory Brněnské muzejní noci 2018, opět se nám podařilo domluvit se na spolupráci s Dopravním podnikem města Brna na její propagaci a na celkové spolupráci. Během roku jsme komunikovali nadcházející proměnu Uměleckoprůmyslového muzea na muzeum designu prostřednictvím tiskových zpráv a přednášky v rámci Dnů architektury v Brně.

Moravská galerie se taktéž zapojila do oslav výročí 100 let české státnosti, které se pojily k roku 2018, a toto významné výročí reflektovala dvěma výstavními projekty. Na začátku roku to byla výstava *Paneland. Největší československý experiment* a ke konci roku výstava o tvorbě Josefa Šímy, jeho vztahu k Francii v rámci klasických československo-francouzských vazeb. Obě tyto výstavy byly součástí projektu *Společné století*.

Oddělení marketingu a komunikace se podařilo získat nové produktové partnery (Pivovar Moravia, Víno 77), kteří galerii dodávali občerstvení na vernisáže a další významné eventy. Pro distribuci propagačních materiálů se nám podařilo rozšířit distribuční síť o další místa, např. letiště Brno, hotely, zahraniční pobočky Českých center.

Moravská galerie během roku 2018 poskytla své prostory mnoha různým společnostem pro pořádání kulturních akcí. Jednou z největších akcí byl mezinárodní Veletrh hodinek SEW, který se již tradičně konal v budově Uměleckoprůmyslového muzea.

S ohledem na stále probíhající rekonstrukci městského kina Art jsme poskytli prostory Moravské galerie ke konání dvou významných filmových festivalů: Brněnská 16 a festival německy mluvených filmů Das Filmfest. Ve spolupráci s Aliance Française Brno se konal v prostorách Místodržitelského paláce trh „Le Rendez Vous“ v rámci festivalu Bonjour Brno 2018.

V oblasti outdoorové reklamy jsme posílili aktivní spolupráci s Dopravním podnikem města Brna, zejména při propagaci *28. mezinárodního bienále grafického designu Brno 2018*, kdy jsme využili propagace přímo na vozidlech Dopravního podniku města Brna. Dále pokračovala spolupráce s Technickými sítěmi města Brna a se společností Railreklam s celostátním dosahem. Opět se nám podařilo zařadit mezi propagační místa MG billboardové plochy před sálem B. Bakaly na Moravském náměstí a kašnu s interaktivními nápisy před Janáčkovým divadlem.

Institucionální propagace probíhala prostřednictvím pololetního magazínu Moravské galerie, který vyšel v roce 2018 v počtu dvou čísel, jedno se zaměřením na 28. bienále a druhé k výstavě Josefa Šímy. Veškeré doprovodné a edukační programy byly prezentovány

v pravidelně vydávaném dvouměsíčním programu. Ve spolupráci s lektorským oddělením vznikla nová edice brožur s nabídkou edukačních programů pro učitele mateřských, základních (1. a 2. stupeň) a středních škol, která je distribuována nejen v budovách Moravské galerie, ale především přímo ve školách učitelům relevantních předmětů.

Samozřejmostí byla propagace na webových stránkách Moravské galerie, pro *28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018* vznikly samostatné webové stránky a instagramový účet, dále na sociálních sítích, pomocí typizovaného newsletteru a inzerce u stabilních mediálních partnerů. Nově se nám podařilo navázat mediální spolupráci s rádiem Wave a Radio 1, s magazínem *Xantypa* a portálem Czechdesign. Na podzim jsme se účastnili dvou externích akcí, které jsme využili pro prezentaci instituce a probíhajících výstav: Dny otevřených dveří na Ministerstvu kultury a veletrh Grassi Messe.

V galerijních prodejnách jsme vždy rozšířili sortiment zboží k tématu dané výstavy v příslušné budově. V případě *28. mezinárodního bienále grafického designu Brno 2018* jsme nabízeli zboží z dílny studia Najbrt, originální trička a CD, LP Františka Štorma. K výstavě *Jiří Kuhnert – Sketch the dream* pak byly v prodeji produkty zaměřené na automobily Porsche. V roce 2018 jsme vyprodukovali také merchandising k jednotlivým výstavám (plátěné tašky, tužky, zápisníky, placky), k výstavě *Inez Tuscherová* vznikl ve spolupráci s firmou Dermacol kosmetický set s originálním obalem.

Pro větší zviditelnění Jurkovičovy vily a Rodného domu Josefa Hoffmana jsme navázali spolupráci s portálem Slevomat, kde jsme nabízeli výhodné balíčky během letní sezóny. Tato akce byla v případě Jurkovičovy vily velmi úspěšná. Pro propagaci Rodného domu Josefa Hoffmana jsme nově využili výleповé plochy v Jihlavě na náměstí.

Během roku byl kladen důraz na jasnou rozpoznatelnost galerie vůči konkurenčním subjektům.

Obchodní činnost

Pronájmy

V roce 2018 tržby z pronájmů prostor MG včetně dlouhodobých dosáhly výše 2 191 189,19 Kč.

Mezi naše významné nájemce v tomto roce patřily společnosti jako KIWI COM, EON a.s., KPMG Česká republika, Nikon CEE GmbH, Komora daňových poradců, Pixtream, Filharmonie Brno, Kancelář architekta města Brna, Divadlo Bolka Polívky, Národní divadlo Brno, Magistrát města Brna, Masarykova univerzita, Mendlova univerzita, Sdružení studentů stomatologie, základní umělecké školy a další brněnské školy a instituce.

K nejvýznamnější akci z hlediska pronájmů patří už tradiční veletrh švýcarských hodin, který organizuje s názvem SEW v budově Uměleckoprůmyslového muzea společnost Medial agency s.r.o. Tato akce si již získala prestiž v celé Evropě, což dokazuje i každoroční nárůst vystavovatelů.

Galerijní prodejny

V roce 2018 jsme proměňovali sortiment Designshopu v Uměleckoprůmyslovém muzeu vždy ve vztahu k probíhajícím výstavám, jako bylo např. *28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018*, kdy jsme celý design prodejny proměnili ve spolupráci s kurátory bienále

a sortiment jsme obohatili o věci ze Studia Najbrt, autorské předměty od Františka Štorma a publikace o grafickém designu.

Na výstavě Jiří Kuhnert: Sketch the Dream jsme měli sortiment hlavně zaměřený na značku Porsche. Nabízeli jsme jak současné modely, tak i model 928, ke kterému se vztahovala výstava. K poslední velké akci, kterou byl Closing Festival, jsme v Designshopu uspořádali prodejní akci, na které jsme nabízeli množství knižních publikací za výhodné ceny a současně i slevy na designové produkty.

Prodejna v Pražákově paláci je specializována především na publikace o výtvarném umění reflektující stálou expozici nového a moderního umění, umístěnou v této budově, je zde významným podílem zastoupena také literatura pro děti. V roce 2018 jsme vytvořili nový merchandising, konkrétně plátěné tašky a diáře k Bienále Brno, plátěné tašky, desky a tužky k výstavě Josefa Šímy, kosmetickou sadu k výstavě Inez Tuschnerové.

Galerijní kavárny

Abychom zvýšili návštěvnický komfort, je v budovách Moravské galerie zajištěno občerstvení díky kavárně Morgal v Místodržitelském paláci s možností venkovního posezení v klidu nádvoří. Kavárna PRAHA / Fórum pro architekturu a média ve vedlejších prostorách Pražákova paláce nabízí spojení osvěžení i s bohatým kulturním programem. Na podzim roku 2018 ukončila provoz kavárna BLOKK na nádvoří Uměleckoprůmyslového muzea z důvodu chystané rekonstrukce této budovy.

Partneři

V oblasti sponzoringu pokračovala spolupráce s partnery jako je J & T Bank, SPP CZ, a.s., která finančně přispěla na volné vstupy do stálých expozic, Jet Investment Management, a.s.. Nápoje pro akce poskytlo vinařství víno77 a pivovar Moravia.

Pro výstavu „Jiří Kuhnert: Sketch the Dream“ se nám podařilo získat partnerství společností Essox s.r.o., Engine Prague, s.r.o., KONSEPTI, spol. s r.o., Reforma a.s., UNIVERSAL EXPORTS COMPANY a.s., SIPRAL a.s.

Při výstavě „Inez Tuschnerová“ nám byl významným partnerem Textilní zkušební ústav, s.p.

MG jako poskytovatel veřejných standardizovaných služeb

Ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 483/2004 Sb., se muzea zřizovaná Ministerstvem kultury České republiky stala poskytovateli standardizovaných veřejných služeb. Na základě této zákonné normy zajišťuje MG veřejnosti poskytování těchto standardů:

- standard časové dostupnosti
- standard ekonomické dostupnosti
- standard fyzické dostupnosti

Otevírací doba MG je od středy do neděle vždy od 10 do 18 hodin, ve čtvrtek jsou výstavy přístupné až do 19 hodin. Návštěvní doba expozic a výstav, kterými Moravská galerie v Brně zpřístupňuje své sbírky, popřípadě umělecké předměty z výpůjček, stejně jako pořádání programových akcí, čerpajících z vlastních sbírkových předmětů nebo uměleckých předmětů

vypůjčených, se veřejně oznamuje vývěskami na výstavních budovách, zprávou na internetových stránkách, tištěnými programy a dalšími propagačními materiály. V případě změny otevírací doby také prostřednictvím anonce v aktualitách na webových stránkách a rovněž na sociálních sítích.

Pro zabezpečení standardu ekonomické dostupnosti má MG propracovaný systém vstupného. Bezplatnou návštěvu umožňuje dětem do 6 let, pedagogickému doprovodu školních skupin, po předložení platného průkazu pak také pracovníkům tisku a veřejnoprávních médií, studentům všech středních a vysokých škol s výtvarným a uměnovědným zaměřením, držitelům průkazu ZTP, ZTP-P včetně jejich doprovodu a členům odborných a zájmových sdružení (ICOM, AMG nebo Rada galerií, PMG, Unie výtvarných umělců ČR, IAA/AIAP), dále členům Svazu múzeí na Slovensku, pracovníkům Národního památkového ústavu a členům ICOMOS, INSEA i dalších partnerských institucí a organizací.

Vybraným skupinám návštěvníků pak nabízí možnost slev – zvýhodněné rodinné vstupné a snížené vstupné platící pro občany ČR starší 60 let, žáky základních škol, učně, studenty středních a vysokých škol a ostatních školských zařízení po předložení studijního průkazu, držitelům průkazu Karta mládeže v ČR, ISIC, ITIC, IYTC, KPVU, EYCA a některých smluvních partnerských institucí (zaměstnanci NdB) a spolků (Klub českých turistů), držitelům karty magazínů Art&Antiques a Dějiny a současnost. Dále je v nabídce rovněž skupinové vstupné, které odpovídá poloviční ceně. Stejná cena je potom také pro držitele karty IKEA FAMILY.

V roce 2018 byly všechny stálé expozice přístupné všem návštěvníkům zdarma.

Velkou pozornost věnuje MG občanům se zdravotním handicapem. Kromě toho, že pravidelně zařazuje do své programové nabídky pořady věnované speciálně jim a problémům spojeným s jejich začleněním do společnosti lidí, kteří tyto problémy neznají, usiluje v maximální míře o dosažení plné fyzické přístupnosti svých budov i pro návštěvníky s omezenou schopností pohybu a orientace. Budovy Pražákova paláce, Uměleckoprůmyslového muzea i depozitární budovy v Řečkovicích pro ně mají vyčleněn bezbariérový služební vchod, umožňující použití výtahu do ostatních poschodí budov. V budově Místodržitelského paláce bylo v roce 2018 nutné řešit pohyb návštěvníků s handicapem individuálně po domluvě s ostrahou objektu. Tento problém by měl být vyřešen v rámci plánovaných stavebních úprav objektu. MG nabízí návštěvníkům s handicapem možnost poskytnutí osobního doprovodu, který by jim pohyb a orientaci po budově usnadnil. Tato služba je poskytována na základě předchozí domluvy. Všechny budovy MG jsou vybaveny přebalovacím pultem, kočárky a vozíky pro usnadnění návštěvy rodičů s dětmi a osob s omezenou pohyblivostí.

VYŘÍZENÉ ŽÁDOSTI O INFORMACE PODLE ZÁK. 106/1999 SB.

Moravská galerie v Brně neobdržela v roce 2018 žádnou žádost o informaci dle zák. 106/1999 Sb.

I.6 Knihovna Moravské galerie v Brně

Knihovna vykonávala a poskytovala v roce 2018 standardní knihovnické práce a služby. V rámci zpracování knihovního fondu pokračovala retrokatalogizace z projektu VISK 5 Retrokon a aktuální katalogizace nových akvizic a článků z časopisů. Zpracované záznamy byly odeslány do Souborného katalogu Národní knihovny. Akvizice knih a časopisů se realizovaly jako každý rok prostřednictvím nákupů, české a zahraniční výměny publikací a v návaznosti na repropráva a zápůjčky. V roce 2018 byla dokončena revize a superrevize knihovního fondu v lokaci A a F. Pokračovalo se v digitalizaci obálek a obsahů monografií a katalogů výstav a v jejich vkládání do webového katalogu, který díky tomu odpovídá současným standardům. Knihovna Moravské galerie participovala jako partner na projektu Virtuální umělecká knihovna ve spolupráci s oborovými knihovnami Národní galerie Praha, Uměleckoprůmyslového musea, Akademie výtvarných umění, Národního technického muzea, Divadelního ústavu, Muzea umění Olomouc, Galerie výtvarného umění v Ostravě, Západočeského muzea v Plzni a Národního filmového archivu.

V hodnoceném roce se rozvíjel nový projekt Artotéky – půjčovny uměleckých děl. Ve studovně byla Artotéka Moravské galerie přístupná zájemcům v otevírací době knihovny. Knihovna rozšířila své výpůjční služby na půjčování uměleckých děl prostřednictvím výpůjčního protokolu knihovnického systému Verbis a zajišťovala expedici vypůjčených obrazů, grafik, kreseb a fotografií.

Knihovna a Artotéka byly prezentovány na Odborném semináři knihovníků muzeí a galerií v Písku (<http://www.cz-museums.cz/web/amg/organy-amg/komise/knihovnicka-komise/prispevky-ze-seminaru/42-seminar-pisek-2018>).

V rámci propagace knihovny probíhaly během celého roku informativní přednášky o knihovně a Artotéce Moravské galerie určené zejména pro studenty středních a vysokých škol. Pracovnice knihovny zajišťovaly odborné praxe studentů Vyšší odborné knihovnické školy.

V roce 2018 knihovna pokračovala ve spolupráci s Národním úložištěm šedé literatury a zajišťovala agendu rozesílání povinných výtisků periodických a neperiodických publikací vydaných galerií.

Knihovna byla rovněž aktivní na sociální síti Facebook, kde byly pravidelně zveřejňovány informace o knižních novinkách, akcích v knihovně a o dílech v Artotéce.

V listopadu 2018 byla zahájena každoroční repríza výstavy *Nejkrásnější české knihy roku 2017*.

Rozsah knižního fondu

Počet knihovních jednotek	144 436
Přírůstky za rok 2018	1 068
z toho získáno nákupem	196
z toho získáno darem	513
z toho získáno výměnou	359

Služby čtenářům

Počet zaregistrovaných čtenářů	207
--------------------------------	-----

Počet čtenářských návštěv	2607
Počet prezenčních i absenčních zápůjček	7 991
z toho v rámci meziknihovní výpůjční služby	68
Odborné bibliografické a faktografické porady	976
Zhotovení xero kopií pro potřeby čtenářů	1 010

Zpracování knižního fondu

Jmenná a předmětná katalogizace + retrokatalogizace	2 791
Analytický popis článků v domácích a zahraničních periodikách	253

Knižní výměna

Do knihovny MG došlo ze zahraničí	137
z institucí v ČR	222
Publikace odeslané z MG do zahraničí	183
do institucí v ČR	271

I.7 Archiv Moravské galerie v Brně

Veřejný archiv s badatelnou sídlí v depozitární budově MG v Brně-Řečkovících, v ulici Terezy Novákové 64a. Archivní pracoviště současně vykonává i správu ústřední spisovny a odborný dohled nad výkonem spisové služby v MG.

Fond Moravské galerie v Brně je průběžně zpracováván formou manipulačního seznamu druhého typu. Byly založeny dva nové fondy Benc Stanislav, Galéria F. Archiv byl také zapojen do spolupráce se sbírkou grafického designu při zpracování pozůstalostí Jana Rajlichy a Jiřího Rathouského. Archivářka se dále věnovala tvorbě výkazů MG, především povinným zprávám o činnosti instituce za rok 2017. Ve spolupráci s jednotlivými vedoucími pracovníky průběžně docházelo k zefektivnění způsobu archivace dokumentů, aktualizaci a dodržování spisového a skartačního řádu.

Archivní fondy a sbírky

Archivní fondy a sbírky	39	277,26 bm
z toho archivní soubory v přímé správě	35	273,85 bm
z toho archivní soubory v evidenčním dohledu	4	3,41 bm
Výběr archiválií ve skartačním řízení	0	0 bm
Výběr archiválií mimo skartační řízení	2	0,26 bm
Inventarizace archivních fondů	0	0 bm
Počet restaurovaných a konzervovaných evidenčních jednotek	1	

Badatelská agenda

Badatelské návštěvy	25
Badatelské dotazy (telefonické, e-mailové)	68

Písemné rešerše	0
Počet evidenčních jednotek vydaných badatelům k nahlédnutí	55
Počet zhotovených kopií a skenů	1 926
Počet zapůjčených evidenčních jednotek	0

I.8 Národní metodické centrum (CENS)

Centrum nových strategií muzejní prezentace (CENS) se tradičně podílelo na redakční přípravě *Bulletinu Moravské galerie*. V roce 2018 šlo o přípravu čísla 77, které se věnuje lokálním centrům evropské avantgardy ve dvacátých letech 20. století, a čísla 78, které se zabývá problematikou fotografických negativů, jejich uchováním ve sbírkách fotografie a jejich zhodnocením. Pokračovala práce na projektu Artotéka, v rámci něhož je možné zapůjčování uměleckých děl současných umělců veřejnosti. I s ohledem na podané grantové projekty se CENS v uplynulém roce intenzivně zabýval ve spolupráci s kurátory MG koncepcí a přípravou proměny stálé expozice UMPRUM a stálé expozice *Umění od gotiky po 19. století* v Místodržitelském paláci. S touto změnou souvisí i zlepšení galerijní infrastruktury v obou budovách. Pokračovat bude i ostatní činnost CENS jako projekt Orální historie a metodická pomoc při tvorbě nových expozic u spolupracujících organizací. CENS se též jako spoluorganizátor podílel na přípravě mezinárodního symposia *Co dělá současné umění v muzeu? Dialog: Architektura – prehistorie – současné umění*, uskutečněného v lednu 2019 v Moravském zemském muzeu.

Pokračovala spolupráce s Galerií Josefa Jambora v Tišnově a s Městským muzeem v Jaroměři.

Zájem o spolupráci projevil Dopravní podnik města Brna, který zvažuje vybudování muzea městské hromadné dopravy.

V rámci CENS byl též dopracován, s ohledem na uložený profilový úkol, manuál dlouhodobých expozic výtvarného umění při zohlednění standardů ICOM, ekonomických standardů, zpřístupnění expozic vyloučeným skupinám (podklad – analýza současného umění zastoupeného v krajských institucích ČR).

I.9 Zahraniční spolupráce

Důležitou součástí zahraničních aktivit Moravské galerie v roce 2018 bylo rozvíjení spolupráce s MAK Wien – Rakouským muzeem užitého/současného umění. Náplní této spolupráce je především výstavní program v Rodném domě Josefa Hoffmanna v Brtnici, sestávající každoročně z přípravy tematické sezónní výstavy, jejímž cílem je připomenutí Josefa Hoffmanna, jeho vlivu a zařazení do kontextu současné vizuální kultury. V letech 2017–2019 je spolupráce intenzivnější, neboť obě instituce mohou čerpat finanční prostředky z Programu přeshraniční spolupráce INTERREG AT–CZ, na kterém se vedle Moravské galerie a vídeňského MAK podílí také město Brtnice. V rámci společného projektu se realizují nejen sezónní výstavy v Muzeu Josefa Hoffmanna, ale i doprovodné aktivity zaměřené na řemeslnou tradici a další činnosti směřující k připomenutí společných česko-rakouských kořenů. Těmi v roce 2018 byly: úprava dvoru Rodného domu Josefa Hoffmanna

a tři doprovodné akce v Brtnici a Brně s účastí studentů a umělců z obou zemí. V příštím závěrečném roce projektu dojde také k otevření stálé expozice v Místodržitelském paláci. Zástupci Moravské galerie se i v roce 2018 aktivně účastnili zahraničních konferencí ICOM (např. CIDOC) i setkání zástupců uměleckoprůmyslových muzeí AAD Museum Meeting. V rámci projektu Artotéka pracovníci CENS a Moravské galerie v roce 2018 intenzivně pokračovali v rozvíjení spolupráce s podobně zaměřenými půjčovnami uměleckých děl v Rakousku a Německu. Od podzimu je spolupráce intenzivnější především s Artothek Niederösterreich v Kremži díky společnému přeshraničnímu projektu realizovanému z Fondu malých projektů INTERREG AT–CZ. V roce 2019 se v rámci projektu uskuteční v Moravské galerii mezinárodní symposium s tematikou veřejného půjčování uměleckých děl jako jednoho ze způsobů prezentace současného umění a edukace. Dále budou připraveny vzdělávací a doprovodné materiály vedoucí k popularizaci artoték a vydána metodika zřizování a fungování veřejných artoték.

V rámci dlouhodobé spolupráce s Moravskou galerií otevřela Slovenská národní galerie výstavní projekt *FILLA – FULLA: Osud umělce / Osud umelca*. Aktuálně se jedná o budoucím uvedení tohoto společného výstavního projektu v Moravské galerii. Z dřívější iniciativy Moravské galerie a ve spolupráci s Uměleckohistorickým muzeem ve Vídni provedli v červnu a červenci 2018 specialisté z univerzity v Antverpách (AXES research group) pod vedením profesora Koena Janssense skenování brněnské a vídeňské verze obrazu *Hlava Medúsy* Petera Paula Rubense přenosným MA-XRF skenerem s cílem zjistit maximum informací o skladbě jejich malířských vrstev, o použitých pigmentech (barvách) a o případných autorských změnách. Průzkum má rovněž přispět ke stanovení pořadí vzniku obou variant obrazu. Vyhodnocení projektu je plánováno na následující rok 2019. Moravská galerie je nadále národním koordinátorem mezinárodní služby AHICE informující o událostech v oblasti dějin umění ve čtyřech střeoevropských zemích (V4): v České republice, Maďarsku, Polsku a na Slovensku (viz <http://ahice.net/the-ahice-network/about-us/czech/>).

II. PÉČE O SBÍRKY: akviziční činnost, inventarizace, digitalizace, restaurování

Management sbírek

V průběhu roku 2018 pracovalo oddělení Managementu sbírek na několika významných projektech. Prvním z nich byla výstava Avant Garde na brněnském výstavišti, pro kterou byly cíleně připraveny předměty z několika sbírek MG. Oddělení se také aktivně podílelo na instalaci a deinstalaci této výstavy. Dalším velkým projektem bylo balení, transport a uskladnění bývalé stálé expozice starého umění v Místodržitelském paláci, odkud bylo přesunuto několik set předmětů, v mnoha případech i velmi problematických na manipulaci. Největším projektem je stěhování depozitářů sbírky skla a keramiky z důvodu rekonstrukce budovy Uměleckoprůmyslového muzea, což se týká přibližně třinácti tisíc sbírkových předmětů.

Vedle toho oddělení Managementu sbírek průběžně řeší také standardní úkoly, které se pojí se správou sbírek: badatelské návštěvy a dotazy, vyřizování zápůjček, příprava předmětů pro vystavení, transporty sbírkových předmětů i akvizic, administrativa sbírek a mnohé další.

Rozsah sbírkového fondu

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů celkem k 31. 12.	157 899
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci (katalogizovaných) v elektronické podobě celkem k 31. 12.	157 899
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů prezentovaných formou on-line katalogu na internetové stránce muzea	157 899
Počet evidenčních čísel přírůstků zapsaných	134
z toho nákupem získáno	12
Hodnota zakoupených uměleckých předmětů	351 550
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených ze sbírky	0
Počet inventarizovaných (revidovaných) sbírkových předmětů	13 131

Badatelské využití a výpůjčky sbírek

Počet badatelských úkonů	72 212
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených jinému zařízení	1 072
z toho v rámci ČR	915
z toho do zahraničí	157
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vypůjčených od jiného zařízení	484
z toho v rámci ČR	362
z toho ze zahraničí	122

Agenda povolování vývozu předmětů kulturní hodnoty do zahraničí

Agendu povolování vývozu předmětů kulturní hodnoty do zahraničí podle zákona 71/1994 Sb. ve znění pozdějších předpisů zajišťovali v roce 2018 pověřeni odborní pracovníci PhDr. Kateřina Svobodová a Mgr. Ondřej Chrobák. Moravská galerie v Brně přijala celkem 50 žádostí o osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty, z toho bylo 25 žádostí o trvalý vývoz užitého umění, 25 žádostí o trvalý vývoz volného umění. Ve všech případech bylo osvědčení k vývozu uděleno. Celkem tedy v roce 2018 vydala Moravská galerie v Brně 50 osvědčení k vývozu.

II.1 Akviziční činnost

Přírůstky do sbírky Moravské galerie získané v roce 2018 jsou zcela v souladu s platnou Koncepcí sbírkotvorné činnosti Moravské galerie v Brně. V oblasti volného i užitého umění

byla do sbírky přijata především díla související s realizovanými i plánovanými výstavními a vědeckovýzkumnými projekty instituce. Početně nejvýznamnější akvizicí roku byly práce získané v souvislosti se soutěžní přehlídkou *28. mezinárodního bienále grafického designu Brno 2018*. Mezi darovanými přírůstky patří k nejvýznamnějším např. soubor předmětů získaných v souvislosti s výstavou Avant Garde na brněnském výstavišti (v souboru 17 děl nejvíce vyniká zejména prostorový objekt Maxima Velčovského TGM), dále dar velmi cenného souboru nábytku (dvou křesel a stolku) od Otto Prutschera nebo převod velkoformátového obrazu Panorama města Brna od autora Jana Wolfa v návaznosti na výstavu *Paneland*. Mezi nákupy byly v roce 2018 nejvýznamnější zejména akvizice autorských art-protisů vázané na výstavu Inez Tuschnerové, dále sekretář od Carla Witzmanna či soubor 49 poválečných plakátů, které významně obohatily sbírku grafického designu.

Přírůstky do sbírkového fondu

Formou daru:

AUTOR	DÍLO
Clemens von Wedemeyer	Vermin of the Sky, video
Jan Šplíchal	soubor 78 fotografií
Roman Franc	soubor 4 fotografií
Martin Benc	soubor 221 fotografií
Sklárny Rosice	soubor výrobků ze skla, 47 položek
Rostislav Vaněk	Reprodukce souboru Hommage à Chareles Baudelaire od Jiřího Koláře, grafický design Vizualizace hodin značky PRIM, grafický design
Jan Rajlich st.	panely a serigrafie cyklus Plocha – tvar – změna, 1957-1967, 2 ks; koláže, 3 ks
Lubomír Příbyl	Horizontální aleatorní textura, Prostorová deformace diagonály, Prostorová diagonála, Prostorová konfigurace čtyř segmentů
Sklárny Rosice	soubor výrobků ze skla, 13 položek
Michal Bačák	Naše květena, 7 ks porcelánových váz
Jiří Pelcl	Jídelní souprava Bohemia, porcelán
Roman Šedina	Váza KA, terakota – keramika
Maxim Velčovský	Váza váz, porcelán 2 vázy Waterproof prostorový objekt TGM, kov
Daniel Piršč	Filigrán, porcelánová váza
Milan Pekař	Krystalické vázy, keramika, 2 ks
Jana Štefková	Venuše, keramická soška
Jan Plecháč a Henry Wielgus	Neverending Glory Prague Estate, sklo, lustr Bludiště (prostorový objekt, zrcadla)
František Vízner	nápojové sklo BOMMA, Decanter 1000 ml 1 ks, Water 400 ml 3 set
Jiří Pelcl	Kaktus, sklo, váza

Jiří Brabec	zavařovačka Omnia; konvice Simax Matura
Anna Marešová	Whoop.de.doo vibrátor
My dvě	Zahumny (Drak a Smrtka), hračky, dřevo
List z fotoalba Marie Doležalové-Rossmannové	soubor 18 fotografií, 1931 soubor 19 fotografií, 1931
	Fotografie arch. Zdeňka Rossmanna, 1958
Karel Neubert	Portrét arch. Zdeňka Rossmanna, poč. 60. let 20. st.
Otto Prutscher / Thonet	2 ks čalouněných křesel a stůl
UP závody Rousínov	nábytková stěna, 60. léta 20. st.

Formou koupě:

AUTOR	DÍLO
Tereza Švolíková	2 ks dámského prádla, 2016, žebrovaný úplet, zlatý otisk těla
Stanislava Malcová	4 modely z kolekce „Reakce. Kůžexmateriál“ pro ženy s atopickým exémem, 2017, bavlněný úplet bio, CleverTex, Termo rib
Inez Tuschnerová	Strom fialově kvetoucí, art-protis, 1972
Václav Mlynář	Pracovní stůl, 2016, diplomová práce The Factory
Carl Witzmann	Sekretář s vyklápěcí psací deskou z interiéru pro Josefa Müllera, 1909
Pavína Miklasová	celotělový koupací oblek sešívaný, modulární top a kalhotky, objekt (plovací vesta), obuv ve spolupráci s designérkou obuvi Barborou Veselou
Lenka Vacková	Zoxidovaný kabát, 2014 (2 ks) Zoxidovaný kilt, 2014 Ikea šaty, 2015 Recyklovaný top a kalhoty
Rony Plesl	soubor Máj, 2018, váza, ručně foukané a broušené sklo, kniha K. H. Mácha Máj
Jiří Karásek	NONSTOP, hliník a elektro instalace
Sklárny Rosice	soubor výrobků ze skla, 28 ks
Inez Tuschnerová	Kompozice (4 ks) 1968, art protis Bez názvu 1968, tapiserie Let do vesmíru 1968, tapiserie
Kamila Planerová	Jarní krajina 1970, art protis Kompozice 1969, art protis
Eva Grabmüllerová	Strom a keř 1966, art protis
Eckert Otto	váza, porcelán, návrh O.Eckert 1960, výroba Royal Dux
Eckert Otto, Marek Jindřich	souprava váz, porcelán, výroba Royal Dux Dívčí akt, porcelánová soška, výroba Royal Dux v 60. letech 20. st
Jan Hahn	Karlovarský porcelán, čajová souprava, porcelán, 1956
Jaroslav Ježek	Hřebeček, porcelánová soška, 1958, výroba Royal Dux Koza, porcelánová soška, 1959, výroba Royal Dux
neznámý autor	Volavka, porcelánová soška
Jaroslav Ježek	Volavky, porcelánová soška, 1958, výroba Royal Dux
Miroslav Smutný	Labuť, glazovaná bělnina, po 1959, výroba družstvo Jihokera

neznámý autor	váza, kolem r. 1930, polévaná pórovina, Čechy/Německo
Josef Hůrka	Lidokov, 2 lampičky
Štěpán Tabera	lampa
Daniela Sklářová	2 alba etiket potravinového a spotřebního zboží
Josef Maria Hoffmann	návrh příborníku
Napako, fa	Lustr, sklo barevně lakované, 60. léta 20. st.
	větrák, obecný kov, barevný plast, OMNIA závod Pohorelá, 60. léta 20. st.
	větrák, chromovaný a lakovaný obecný kov
Štěpán Tabera	lampa, vrstvené opálové sklo se stříkaným dekorem, 1970-1980

Formou bezúplatného převodu:

AUTOR	DÍLO
Jan Wolf	Panorama města Brna, olej na plátně
Robert Hliněnský	soubor plastik, olejomalb, pastelů, akvarelů, grafik, 174 položek
Jan Zrzavý	Studie k antikristu, zinkografie
autor neznámý	obraz ženy
František Hoplíček	obraz krajiny
Otakar Kubín	obraz zátiší s ovocem a džbánem
Willy Nowak	obraz polabské krajiny
autor neznámý	obraz půlaktu v atelieru Dufresne Charles-Georges
autor neznámý	obraz hudebníci
Roman Havelka	obraz podzimní krajiny
	2 modlitební knížky z roku 1811 a 1848
různí autoři	výstavní konvolut prací přijatých do mezinárodní soutěžní přehlídky Bienále Brno 2018, zařazených do sbírky grafického designu na základě Podmínek účasti BB a Statutu BB, 362 položek

II.2 Digitalizace sbírek

V roce 2018 byly v souvislosti s revizí sbírek keramiky a skla překontrolovány i veškeré evidenční karty příslušných sbírkových předmětů v elektronické databázi DEMUS. Byly doplněny či upřesněny textové informace v databázi a současně byly nově fotograficky zdokumentovány ty předměty, u kterých připojená obrazová dokumentace již neodpovídala stávajícím standardům a požadavkům prezentace na webovém katalogu Moravské galerie. V souvislosti s vyřizováním badatelských a reprodukčních požadavků byla i v dalších částech sbírky doplňována kvalitní obrazová dokumentace. Pracovníci oddělení Managementu sbírek se větší měrou zaměřili na doplňování údajů o aktuálních lokacích sbírkových předmětů. Průběžně také probíhalo zapisování nových evidenčních karet, souběžně se zpracováváním nových akvizic a pomocného fondu sbírky fotografie a grafického designu.

II.3 Inventarizace

V roce 2018 pokračoval desetiletý cyklus řádné inventarizace celé sbírky MG dle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů a v souladu s prováděcí vyhláškou Ministerstva kultury ČR č. 275/2000 Sb. Během roku 2018 byla řádná inventarizace doplněna o dvě mimořádné inventarizace, které byly ve druhé polovině roku nařízeny příkazem ředitele v souvislosti se stěhováním sbírkových předmětů z budovy Uměleckoprůmyslového muzea. Sbírkou keramiky a skla tak prošla v roce 2018 kompletní inventarizací. Celkem prošlo v průběhu roku řádnou inventarizací více než 8,3 % sbírkových předmětů ze všech podsbírek.

II.4 Restaurování

Restaurátorské oddělení se přednostně podílelo na přípravě sbírkových předmětů na výstavu Moravské galerie, zejména se jednalo o *28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018, 1968:computer art, Avant Garde, Inez Tuschnerová, Josef Šíma: Cesta k Vysoké hře, Jiří Kuhnert – Sketch the Dream.*

V roce 2018 se restaurátoři MG zúčastnili deinstalací výstav *Vesmír je černý, Paneland. Největší československý experiment, Automat na výstavu. Československý pavilon na Expo 67 v Montrealu, 28. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2018, 1968:computer art.* Další podstatnou činností bylo vypracování protokolů o stavu (tzv. condition reports) všech exponátů před deinstalací stálé expozice v Místodržitelském paláci, odborný dohled a pomoc při deinstalaci rozměrných obrazů.

Významnými akcemi roku byl stratigrafický průzkum nástěnných vrstev atria Uměleckoprůmyslového muzea v rámci přípravy projektu IROP Revitalizace UMPRUM, vypracování záměrů na demontáž čtyř historických kamen z bývalé stálé expozice a respiria UMPRUM, pomoc při balení a stěhování depozitářů skla a keramiky, prohlídka a vyhodnocení stavu děl, konzervace a restaurování exponátů pro nové expozice v UMPRUM a v Místodržitelském paláci.

Důležitým úkolem pro interní restaurátory byly prohlídky a vyhodnocení stavu děl, konzervace a restaurování exponátů pro zápůjčky. Nadále probíhala profylaktická péče o sbírkové fondy a průběžná kontrola stavu jednotlivých předmětů a podmínek jejich uložení. Významným počinem tohoto roku byla účast na MA-XRF skenování obrazu *Hlava Medúsy*, která patří ke stěžejním dílům ve sbírce Moravské galerie v Brně.

Zajímavou spoluprací byla asistence při převzetí děl a kontrola stavu devíti velkoplošných obrazů Slovanské epopoje a sbírky plakátů v rámci výstavy *Alfons Mucha: Dva světy* na brněnském výstavišti, následně proběhla kontrola sbírky plakátů podle protokolů o stavu v průběhu této výstavy.

Restaurování – interní	38
– externí	4
Konzervace – interní	386
– externí	1
Adjustace	138

Restaurátorský průzkum	15
Kontrola stavu sbírkových předmětů	1 313
Konzultace	65
Badatelské návštěvy	0

III. VĚDA A VÝZKUM

Zásadním úkolem první poloviny roku 2018 byla práce na sestavení střednědobé vědecko-výzkumné koncepce Moravské galerie, na jejímž definování pracoval okruh odborných pracovníků již v minulém roce a jejíž některé body již odráží žádost IP DKRVO pro rok 2018. Střednědobá koncepce byla zásadním podkladem pro žádost o hodnocení VO, kterou instituce předložila Ministerstvu kultury ČR v rámci implementačního období zavádění nové Metodiky 17+ a na jejímž základě byla hodnocena pro následující období.

V rámci Institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO) Moravská galerie v Brně naplnila postupně cíle dle rozhodnutí v daném roce. Řešitel P. Ingerle dokončil práce na vydání odborné publikace a realizaci výstavy k cíli *Josef Šíma: Cesta k vysoké hře*. Byl dokončen rukopis *Soupisového katalogu italského malířství 14.–18. století v Moravské galerii* řešitele Z. Kazlepky, jenž tak navázal na svůj předchozí soupisový katalog staré italské kresby vydaný v roce 2015. Katalog bude vydán MG v roce 2019. Dalším publikačním výstupem bude výsledek cíle *Díla slovenských autorů ve sbírkách volného umění MG (1918–2019)* řešitelů M. Divina a Z. Sedláček, jehož ukončení je plánováno na rok 2020. V prvním pololetí roku 2018 se podařilo naplnit cíl *Computer Art* řešitele O. Chrobáka, když byla úspěšně otevřena výstava a k ní vydán katalog. V druhé polovině roku 2018 úspěšně proběhla výstava *Inez Tuschnerová* a vydání kritického katalogu výstavy, což jsou výstupy stejnojmenného cíle řešitelky A. Březinové, která v rámci řešení cíle podnikla ještě v roce 2018 badatelskou cestu do Lausanne.

Stěžejním projektem v rámci DKRVO předchozích let byl cíl *Komunismus*, který byl naplněn výstavou *Paneland. Největší československý experiment*. Finalizace příprav výstavy a odborné publikace proběhla dle plánu v roce 2017, rok 2018 se tak již nesl v duchu úspěšného završení daného cíle a zdárného ukončení této úspěšné výstavy. Novým dlouhodobým cílem od roku 2018, na kterém se má opět podílet celý kolektiv odborných pracovníků MG, je projekt *Postmoderna*, jehož výstupem má být výstava a odborná publikace v roce 2021. Vzhledem ke stému výročí narození J. Rajlichy st., které připadá na rok 2020, zpracovává kurátorka M. Sylvestrová rozsáhlou pozůstalost tohoto významného brněnského grafika, kterou Moravská galerie získala v roce 2017. Výstupy zpracování budou studie a výstava s katalogem.

Každoročně pak Moravská galerie vydává dvě čísla *Bulletinu MG*. Číslo 77 se zaměřuje na problematiku lokálních center evropské avantgardy ve dvacátých letech 20. století, číslo 78 pak rozvíjí téma fotografického negativu. Editory čísel jsou P. Ingerle a J. Pátek.

S žádostí na podporu ze strany GAČR uspěla v roce 2017 jako spolunavrhovatelka kurátorka M. Sylvestrová, která se podílí na tříletém projektu *18-24439S Spotřební imaginace*

komunistické diktatury. Československá reklama v poválečném období. V prvním pololetí roku 2018 pak figurovala jako spolunavrhovatelka u úspěšné žádosti na projekt pro GAČR na léta 2019–2021: *František Kalivoda (1913–1971): multimedialita, experiment, avantgarda, neoavantgarda v evropském kontextu.*

V rámci NAKI Moravská galerie bohužel neuspěla jako spolužadatel s žádostí na projekt *Ochrana a stabilizace dřevěných artefaktů, dřevěného vybavení a dřevěných konstrukčních prvků pomocí par přírodních olejů*, kterou jako koordinátor podal Ústav analytické chemie AV ČR v. v. i.. Pro podání v rámci výzvy NAKI II v roce 2019 připravuje kurátor P. Tomášek s dalšími pracovníky projekt *Moravská zemská obrazárna – tradice, reprezentace, identifikace.*

V listopadu uspěl v rámci výzvy TAČR projekt *Podpora turistického ruchu vcházením do krajinomalby a fotografie* podaný Ústavem geoniky AV ČR, na kterém se bude Moravská galerie v dalších letech externě podílet.

IV. PROVOZ A EKONOMIKA

IV.1 Rozpočet v roce 2018

Moravská galerie dosáhla v roce 2018 vyrovnaného výsledku hospodaření, přičemž náklady dosáhly výše 116 219 tis. Kč stejně jako příjmová stránka rozpočtu. Rozpočtová disciplína, efektivní hospodaření celé instituce, důsledná vnitřní kontrola, zvyšování efektivnosti a atraktivity výstavních projektů a doprovodných aktivit, získávání mimorozpočtových zdrojů a zvyšování vlastních výnosů, to jsou základní atributy splnění plánovaných finančních ukazatelů a zajištění finanční stability organizace.

Na počátku roku 2018 byl zpracován podrobný interní rozpočet výdajů jednotlivých oddělení a úseků, jejichž vedoucí pracovníci jsou plně odpovědní za jeho dodržování. Plnění těchto interních rozpočtů je ze strany ekonomického oddělení pravidelně sledováno a vyhodnocováno na provozních poradách. Stejně tak byl podrobně rozpracován rozpočet prostředků určených na rozvoj vědy a výzkumu a čerpání prostředků pro materiálně-technický rozvoj organizace, jejichž čerpání je pravidelně sledováno.

Při srovnání s údaji minulého roku můžeme konstatovat, že došlo k překročení výnosů z vlastní činnosti jak proti rozpočtu letošního roku, tak proti skutečnosti minulého roku, a to o více jak 1 mil. Kč. Mezi významnými projekty, které se nejvíce podílely na výnosech ze vstupného, bylo především bienále grafického designu, kde příjmy ze vstupného včetně symposia činily 1,1 mil. Kč a z dotačních zdrojů ÚSC bylo získáno také 1,1 mil. Kč. Druhým významným výstavním projektem s největším podílem na výnosech ze vstupného byl projekt *Paneland. Největší československý experiment*, který byl jedním z projektů, realizovaných k významným výročí roku 2018. Výnosy ze vstupného dosáhly částky 1,9 mil. Kč.

Důležitou roli u příjmů hrají také dotační prostředky z územně samosprávných celků, kdy se v roce 2018 podařilo získat celkem 10 dotací v celkové výši 1,3 mil. Kč, z toho z rozpočtu Jihomoravského kraje 182 tis. Kč a od Magistrátu města Brna 1,121 mil. Kč.

Neméně významným přínosem pro činnost a hospodaření galerie jsou prostředky získané formou darů, které dosáhly v roce 2018 výše 368 tis. Kč.

Schválený rozpočet příspěvku na rok 2018 ve výši 91 072 821 Kč včetně příspěvku na kulturní aktivity ve výši 3 510 000 Kč byl v průběhu roku upraven ze strany zřizovatele deseti rozpočtovými úpravami, kterými byl schválený rozpočet navýšen o neinvestiční prostředky ve výši 6 121 216 Kč, z toho prostředky na rozvoj vědy a výzkumu ve výši 2 919 000 Kč, prostředky z programu ISO ve výši 658 000 Kč a prostředky IROP Revitalizace UMPRUM ve výši 2 260 616 Kč, které však galerie obdrží až v roce 2019. Z investičních prostředků obdržela galerie rozhodnutí o poskytnutí dotace na projekt IROP Revitalizace UMPRUM ve výši 9 965 331 Kč a na pořízení mobilního osvětlení v rámci programu ISO-D ve výši 127 000 Kč.

Na začátku roku 2018 bylo vyúčtováno čerpání prostředků z projektu INTERREG V-A Rakousko–Česká republika s názvem *Bilaterální síť designu* za rok 2017, a to v celkové výši 874 000 Kč, z toho 85 % prostředků EU ve výši 742 900 Kč bylo zasláno na účet galerie. Všechny dotační prostředky byly v průběhu roku řádně čerpány a jejich použití bylo ve stanovených termínech vyúčtováno poskytovatelům. U projektu IROP Revitalizace UMPRUM jsou částky určené na rok 2018 dále zpřesňovány a budou galerii proplaceny v následujícím roce.

Jedním z důležitých úkolů roku 2018 bylo získat prostředky na pořízení nového programového vybavení a revitalizaci datového propojení galerie. Tyto prostředky ve výši 6 mil. Kč se podařilo získat u zřizovatele s dofinancováním ze strany Moravské galerie, v průběhu roku však galerie obdržela informaci o připravovaných resortních ICT projektech spolufinancovaných z EU, jejichž součástí jsou i námi požadované informační systémy. Proto bylo nutné přepracovat investiční záměr s využitím prostředků na revitalizaci datového propojení s žádostí o výjimku na pořízení docházkového systému. Zastaralost skladového a pokladního systému bude muset galerie řešit pořízením jednoduchého programu z vlastních zdrojů.

Dobrým hospodařením v roce 2018 si galerie vytvořila finanční rezervu pro částečné dofinancování projektů v roce 2019 a 2020, především pro financování obnovy stálé expozice v Místodržitelském paláci, která bude spolufinancována z projektu INTERREG, přeshraniční spolupráce AT–CZ a to ve výši 85 % nákladů, ale až v následujícím roce po vyúčtování za příslušný rok. Pro navýšení rozpočtu projektu IROP Revitalizace UMPRUM požádala galerie zřizovatele o dofinancování.

IV.2 Provozní činnosti a správa budov

Provozní oddělení plnilo úkoly vyplývající z každodenních povinností pravidelné údržby objektů a jejich technických zařízení a veškerého ostatního nesbírkového majetku MG. Údržba byla zajišťována převážně zaměstnanci MG a dále pak smluvně dohodnutými servisními firmami zejména na zařízeních, jako jsou strojovny, klimatizace, výtahy, výměňkové stanice, kotelny v budovách MG, otopné soustavy, zdvihací zařízení, opravy klimatizačních jednotek, datové sítě, servis elektrotechnického zařízení budov, přenosného elektrického ručního nářadí, audio a video techniky – včetně zajištění pravidelných revizí jmenovaných zařízení.

Na rok 2018 byla připravena výběrová řízení, jejichž výsledkem byly rámcové smlouvy např. na přepravu sbírkových předmětů a provozního materiálu, údržbu zvlhčovačů a výstavnické

práce. Na základě těchto smluvních vztahů získala MG finanční úsporu a také větší operativnost při výkonu práce. Další mimořádné opravy a úpravy byly provedeny v měřítku, které nám dovozovala finanční situace. Akutní opravy byly prováděny okamžitě.

V roce 2018 v Místodržitelském paláci probíhaly práce spojené s projektem INTERREG a v Uměleckoprůmyslovém muzeu začaly probíhat práce spojené s projektem IROP.

V Pražákově paláci se zvýšenou poruchovostí začalo projevovat značné opotřebení dosavadního výtahu a bude v blízké době nutné řešit jeho výměnu. Vzhledem k finanční náročnosti akce nebude možné výměnu financovat z prostředků instituce, ideálním řešením pak bude spojit tuto akci s celkovou transformací Pražákova paláce, o jejímž provedení vedení Moravské galerie dlouhodobě jedná se zřizovatelem.

V Jurkovičově vile bylo provedeno vyhodnocení stavu podsvětlení mozaiky a bylo rozhodnuto o jiném technologicko-výtvarném řešení výjevu.

Úklid v objektech MG byl v roce 2018 zajišťován externí firmou. Jedná se o denní úklid, stejně tak o mytí oken a mimořádné úklidy (při stavbě výstav, při stavebních pracích apod.).

Ekonomické vyhodnocení roku 2018 (v tis. Kč)

Výnosy celkem	116 219
z toho: příspěvek na činnost od MK ČR	95 203
dotace ÚSC	1 273
grant EU	1 913
grantová agentura ČR	0
příspěvek partnerů	0
vlastní tržby a výnosy	17 830
z toho: tržby z prodeje zboží a služeb	9 844
z toho: vlastní zboží a komisioní prodej	1 574
prodej vstupenek	4 716
reklama	931
pronájem	2 197
vývozní povolení	21
tržby knihovna, foto, reprodukční práva	405
ostatní výnosy	7 986
z toho: použití finančních fondů	6 268
z toho: rezervní fondy	787
fond reprodukce	5 217
fond odměn	264
ostatní výnosy	1350
sponzorské příspěvky, dary	368
Náklady celkem	116 219
z toho: spotřeba materiálu vč. nákupu DDM	5 416
spotřeba energie	8 437
služby	17 863
osobní náklady celkem	65 477

z toho: mzdové náklady	46 139
OON	1 093
sociální zabezpečení	15 879
sociální náklady	2 235
ostatní sociální náklady	131
odpisy HIM a DHIM	11 413
daň z příjmu	238
opravy a udržování	5 550
cestovné	1 347
náklady na reprezentaci	278
aktivace oběžného majetku	-2 344
náklady na prodané zboží	1 538
ostatní náklady	1 006
Hospodářský výsledek	0

Z celkových nákladů tvořily náklady na:

výstavní činnost	7 753
restaurování sbírkových předmětů	5
nákup knih	434
nákup sbírkových předmětů	970

Zřizovatel MK ČR poskytl v rámci příspěvku na činnost tyto účelové dotace neinvestičního charakteru:

EZS, EPS – ISO A, B, D	658
kulturní aktivity	2 400
institucionální dotace na vědu a výzkum	2 919
výkup předmětů kulturní hodnoty – ISO C	0
VISK	30
ostatní dotace	1 167
Celkem	7 174

Dotace investičního charakteru:

institucionální dotace na vědu a výzkum	0
ISO A, B, D, E	127
VISK	0
IROP Revitalizace UMPRUM	0
Celkem	127

V. INVESTIČNÍ A STRATEGICKÉ PROJEKTY

Investiční projekty jsou průběžně aktualizovány v tabulce investičních požadavků.

Uměleckoprůmyslové muzeum

Byly dokončeny práce na zpracování realizační projektové dokumentace k akci *Revitalizace UMPRUM – Dovybudování návštěvnického zázemí a vytvoření nové stálé expozice designu*, který je financován z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). Zahájili jsme přípravu výběru zhotovitele stavby, předpoklad zahájení prací je 06/2019. Ke konci roku 2020 budou pro veřejnost otevřeny nové expozice a výstavní sály.

Místodržitelství palác

V roce 2018 byla zahájena příprava na revitalizaci sedmi výstavních sálů a přilehlé chodby expozice v rámci projektu *MG Brno – Místodržitelství palác*. Projekt je financován z 85 % z prostředků programu INTERREG Rakousko–Česká republika (název projektu *Bilaterální síť designu. Inovace designu*). V rámci tohoto projektu připravujeme žádost, jíž bychom rádi požádali zřizovatele o poskytnutí finančního příspěvku na dofinancování tohoto významného přeshraničního projektu.

Dostavba centrálního depozitáře

V roce 2018 byly dokončeny projekční práce na projektové dokumentaci ve stupni DUR a DSP na dostavbu depozitáře užitého umění a designu v Řečkovících. Následně byla projektová dokumentace spolu se žádostí o dotaci a se souhlasem zřizovatele podána do výzvy 76. IROP. Žádost prošla úspěšně hodnocením. V roce 2019 bude ihned po získání rozhodnutí o přidělení dotace zahájena příprava DPS. Dokončení stavby je předpokládáno v roce 2021.

Datové propojení objektů Moravské galerie

V roce 2018 probíhala příprava projektu na akci *Datové propojení objektů Moravské galerie* (Pražákův palác a UMPRUM) včetně implementace docházkového systému. Práce budou zahájeny v roce 2019.

Rodný dům Josefa Hoffmanna v Brtnici

Probíhaly přípravy na rok 2019, kdy proběhne transport a instalace mobilního zázemí v zahradě Rodného domu Josefa Hoffmanna včetně napojení na inženýrské sítě.

VI. BEZPEČNOST OBJEKTŮ A OCHRANA SBÍREK

V roce 2018 došlo k finalizaci dotačního programu ISO-A 2018, respektive dne 5. 11. 2018 byla realizační firmou předána druhá etapa rozšíření poplachového a zabezpečovacího systému (PZTS) o předmětovou ochranu. Uvedenou akcí tak bylo završeno plánované zabezpečení všech obrazů v expozici moderního umění ve 3. NP Pražákova paláce.

V prvním pololetí 2018 byly dále zahájeny první kroky k realizaci výměny objektových zařízení na všech relevantních objektech, respektive dle zadaných instrukcí byly na ministerstvo vnitra a krajské policejní ředitelství zaslány oficiální žádosti na připojení. Vzhledem k nastaveným prioritám ze strany ministerstva vnitra zůstává předpoklad zahájení prací na výměně přenosových objektových zařízení v období 2019 až 2020. Z hlediska obměny zabezpečovací technologie se tak v tomto roce stala prioritou příprava podkladů na rekonstrukci Uměleckoprůmyslového muzea spočívající mj. ve výměně CCTV, EPS a v instalaci nových technologií v podobě elektronické kontroly vstupu a předmětové ochrany. Dále byly zpracovány podklady pro žádost v rámci Dotačního programu pro ochranu měkkých cílů v oblasti kultury. Díky vypsání dotačního programu bylo v letošním roce z vlastních zdrojů realizováno pouze školení první pomoci. Ostatní akce jsou plánovány, v případě úspěšné žádosti, v rámci dotačního programu. Hlavní ambicí je realizace kurzů a seminářů zaměřených na „soft skills“ a základní dovednosti tzv. reálné sebeobrany. Dále pak námětová cvičení se zapojením IZS a analýza a aktualizace metodických postupů při řešení krizových situací. MG tedy nadále bude pokračovat ve vzdělávání vlastních pracovníků ostražky a kustodů.

Z hlediska personálního zajištění fyzické ostražky je stav stabilizovaný. Fluktuace zaměstnanců je řízena v závislosti na omezeních provozu některých prostor v souvislosti s plánovanými rekonstrukcemi.

Obecně lze konstatovat, že zabezpečovací systém nevyžadoval větší počet servisních zásahů než v minulém období.

Brno, červen 2019